

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ

stoł. król. miasta Krakowa.

ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI: Kraków, Biuro prasowe Magistratu.

Przedpłatę przyjmuje wyłącznie Administracja „Dziennika Rozporządzeń“, która wynosi w Krakowie za pojedynczy egzemplarz 1 Zł., z opłatą pocztową o 20 groszy więcej.

TREŚĆ NUMERU: Z zagadnień struktury i administracji samorządu gm. m. Krakowa. — **CZEŚĆ URZĘDOWA:** Obwieszczenia i Rozporządzenia: Statut o podatku od spadków i darowizn na rzecz gm. m. Krakowa — Warunki pracy i płacy stróżów domowych. — Taryfa kominiarska. — Instrukcja dla dozorców aresztów miejskich. — Instrukcja dla klucznika aresztów miejskich. — Instrukcja dla konwojentów, pełniących służbę w aresztach miejskich. — Wykaz policzbowania domów przy pl. Jabłonowskich. — Wykaz zmiany policzbowania domów w ul. Dąbrowskiego w Dz. XXII. Podgórze. — Wykaz zmiany policzbowania domów w ul. Lipowej w Dz. XXII-giej „Podgórze“ i Dz. XXI. „Płaszów“ w Krakowie. — Wykaz zmiany policzbowania domów na Placu Lasoty w Dz. XXII. „Podgórze“ w Krakowie. — Wykaz policzbowania domów w nowo otwartej ul. Żabiej w Dz. IV. Piasek w Krakowie. — Wykaz konsensów budowlanych wydanych w lutym 1927 r. — Nominacje Emerytury.

CZEŚĆ NIEURZĘDOWA: Protokoły z posiedzeń Rady miejskiej. — Sprawozdania z posiedzeń Sekcyj i Komisj Rady miejskiej.

TADEUSZ PRZEORSKI.

Z zagadnień struktury i administracji samorządu gm. m. Krakowa.

Zagadnienia personalne w administracji miasta Krakowa.

I. MAGISTRAT.

Wysoka kwota kosztów administracyjnych stanowiąca obecnie zagadnienie ogólnopństwowe, jest również niezwykle aktualnym problemem administracji bieżącej i w miastach zwłaszcza większych. Obciążenie administracji publicznej znacznymi wydatkami osobowymi jest następstwem nie tyle wysokości samych uposażeń, które — z nielicznymi wyjątkami — są naogół we wszystkich grupach uposażenia cyfrowo nawet niższe od poborów przedwojennych, a co do wartości posiadają w najlepszym razie połowę siły kupna tych ostatnich, ile powszechnie zwiększonej ilości personalu zatrudnionego w administracji publicznej, tudzież co podkreślić należy, ogólnego obniżenia gospodarczego i finansowego jednostek administracyjnych, zwłaszcza samorządowych, pochodzącego ze zubożenia ludności w czasie wojennym, oraz zmiany warunków gospodarczych i rozwojowych po wojnie. Stwierdzić należy, że przeważająca większość urzędników zatrudnionych w administracji publicznej, a lokalnie rzecz traktując w administracji samorządowej miasta Krakowa, pobiera uposażenie w granicach nieprzekraczających VIII. grupy, co w cyfrze przy uwzględnieniu nawet i dodatku komunalnego wynosi około 300 zł. miesięcznie, niżsi zaś pracownicy Magistratu, otrzymują według lat służby i stosunków rodzinnych wynagrodzenie w przeciętnych granicach 130—250 zł. miesięcznie. Uposażeń tych w dzisiejszych warunkach gospodarczych nie można uważać za zbyt wysokie. W wydatkach administracyjnych samorządu miejskiego w Krakowie, jak się poniżej okaże, również i druga okolicz-

ność tj. zwiększenie personalu niema decydującego wpływu na tok gospodarki miejskiej w tym może stopniu, w jakim oddziałuje ono np. na gospodarkę państwową. Niemniej zjawisko choćby w formie niemożliwości zmniejszenia personalu i dostosowania go do obniżonej sprawności gospodarczej gminy istnieje. Zdać sobie trzeba bowiem sprawę, że budżet miasta Krakowa na rok 1927 preliminowany okrążyło biorąc na kwotę 17,000.000, stanowi w stosunku do budżetu na rok 1914/15 wynoszącego w rozchodach i wydatkach około 10,000.000 koron, przy zmniejszonej wartości kursowej złotego, a mniejszej jeszcze sile kupna w najlepszym razie 9,000.000 zł. w zlocie t. zn. jest niższy od budżetu z przed lat 12-tu i to budżetu wojennego, układanego siłą rzeczy bardzo oszczędnie w granicach niezbędnych konieczności. Ze względu, iż sprawa ta sięga głęboko w rzeń gospodarki miejskiej, wymaga ona ścisłej analizy jej przyczyn i próby syntezy wskazań na przyszłość.

Przyczyny potrzeby utrzymywania licznego personalu urzędowego i służbowego, względnie niemożności zmniejszenia tegoż, leżą głównie we współczesnej organizacji administracji państwowej. Państwo od szeregu lat przerzuca na administrację samorządową poszczególne swe agendy, powodujące niestosunkowy wprost wzrost pewnych dziedzin administracji samorządowej. Szereg dziedzin administracyjnych pozatem skutkiem zmienionych założeń zadań państwowych, zmiany stosunków gospodarczych i poglądów społecznych, mających swój wyraz w nowych ustawach, rozwinęło się w sposób poprzednio zupełnie nieznan. I tak lata powojenne przyniosły sprawę rozbudowy miast i powszechnie aktualną kwestję mieszkaniową, opieka społeczna wskutek wydania nowej ustawy, konieczności zwalczania bezrobocia, pomocy dla bezrobotnych, rozszerzenia ubezpieczeń społecznych, opieki nad młodzieżą i dzieckiem, powiększyły niepomiernie zakres działania administracji miejskiej. Najsilniej jednak obciążały administrację tę zmiany ustawodawstwa skarbowego i ustawodawstwa

w sprawach wojskowych. Ustawy skarbowe państwowe i ustawa o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych wprowadzające w miejsce dawnego systemu trzydzieści kilka źródeł podatkowych drobnych i niewydających, a administracyjnie niezwykle kosztownych, zwiększyły agendy Magistratu w dziedzinie skarbowej podwójnie. To samo można powiedzieć o nowych ustawach wojskowych, które obciążły administrację gminną bardzo poważnie. Poza wymienionymi wzrosły również i inne dziedziny administracji gminnej. Wyłoniła się kwestja uregulowania finansów miejskich, spłaty i waloryzowania pożyczek wojennych i przedwojennych, zwiększyła się dziedzina policji budowlanej i porządkowej wskutek zupełnego zaniedbaniach w latach wojny i następnych remontu domów, zniszczenia ulic i dróg, zaszła potrzeba naprawy i budowy nowych nawierzchni, remontu budynków szkolnych, budowy domów mieszkalnych i baraków dla bezdomnych. Jeżeli do tego dodamy konieczność utrzymywania przez gminę zakładów sanitarnych, szkół zawodowych, to wszystkie te sprawy powodować musiały znaczny wzrost czynności w Magistracie, a co zatem idzie, powiększenie i ilości sił roboczych, względnie niemożność zmniejszenia zatrudnionego obecnie personelu.

Niezależnie od przyczyn powyżej wymienionych obciąża administrację miejską przewlekły tok postępowania administracyjnego w Polsce, będący wynikiem dążeń centralizacyjnych administracji rządowej. Wszystkie przejawy życia gospodarczego i administracyjnego ujęte zostały we wykazy i zestawienia statystyczne. Wykazów takich, często kilkuarkuszowych, sporządza Magistrat kilkadziesiąt miesięcznie, Komisarjat targowy np. sporządza ich dwadzieścia kilka, M. Urząd zdrowia kilkanaście miesięcznie. Szereg spraw załatwianych dawniej ostatecznie przez samorząd podlega obecnie zatwierdzeniu Wojewódzwa, w wielu wypadkach nawet Ministerstwa. Przy scentralizowaniu najważniejszych spraw w Warszawie, nieznanymi tamże stosunków lokalnych, nieunikniona wskutek tego konieczność częstych dodatkowych wyjaśnień i uzupełnień, pomnaża pracę, wymaga utrzymania znacznego personelu, a temsamem powoduje i znaczne wydatki.

Wyrazem powyższych stosunków w administracji Gminy miasta Krakowa jest stale i szybko rosnący od lat kilku wzrost czynności. Wpływ spraw w ostatnich latach przed wojną i pierwszych latach wojny, wynosił średnio 175.000 aktów rocznie, w czasie wojny i w pierwszych latach po wojnie ilość ta zmalała do 145.000 spraw rocznie, następnie zaczęła szybko wzrastać i do szła w roku 1925 do cyfry 236.000 aktów, w roku 1926 do cyfry 255.537 spraw rocznie. — Początek roku 1927 wykazuje dalszy wzrost. Wpływ aktów był w roku 1926 faktycznie o 111.562 spraw większy, spraw których ze względów oszczędnościowych, dla uproszczenia manipulacji nie przeprowadzono przez dziennik podawczy, a to w szczególności wewnętrznych spraw administracyjnych gminy, wzajemnych korespondencji Wydziałów, zarządzeń i poleceń drobniejszej wagi i t. p.

Zdając sobie sprawę ze stałego wzrostu wpływu, a co zatem idzie grożącej konieczności zwiększenia personelu, tembardziej nieuniknionej, że przeszło 100 pracowników miejskich przekroczyło 60 rok życia, a kwalifikując się wiekiem do przeniesienia w stan spoczynku,

nie przedstawia pod względem możności czynu i wydajności pracy materiału pełnowartościowego, Zarząd miasta przystąpił do częściowej reformy administracji, polegającej na uproszczeniu urzędowania i zastępstwa sił akademickich droższych urzędnikami ze średnim i niższym wykształceniem. Zasadniczej reorganizacji urzędowania Magistratu, dotychczas przeprowadzić nie można raz z powodu, że Magistrat jest władzą administracyjną I. instancji, którą obowiązują zasady postępowania administracyjnego przepisane dla władz i urzędów rządowych, a powtórze, że stoimy w przededniu zmiany ustroju samorządu miejskiego i nie wiadomo dotąd jaką będzie w przyszłości organizacja administracji miejskiej. Wyrazem wspomnianych poprzednio dążeń była z jednej strony zmiana przepisów kancelaryjnych, decentralizacja manipulacji, uproszczenie jej zasad, polegające na ograniczeniu ilości ksiąg i zapisków kancelaryjnych, zniesienia drugiej aprobaty, zaprowadzenia ciągłego sposobu pisania, zaprowadzenia załatwień w pierwopisie, komunikowania telefonicznego itp., z drugiej reforma etatów. Etaty obecne urzędnicze przy stosunku wpływu 175.000 w roku 1914/15 do 255.537 w roku 1926 t. j. przy wzroście tegoż w ubiegłym roku o 50%, przedstawiają się następująco:

a)	personal prawniczy	w r. 1915	wynosił	64	urz.,	
	"	"	w r. 1926	"	55	zatem — 9
b)	"	techniczny	w r. 1915	"	50	urz.,
	"	"	w r. 1926	"	42	zatem — 8
c)	"	sanitarny	w r. 1915	"	37	urz.,
	"	"	w r. 1926	"	33	zatem — 4
d)	utworz.	w r. 1924	grup. ref. ze śred. wyk.	—		
	"	w r. 1926	"	"	68	zatem + 68
e)	pers. rachunkow.-kas.	w r. 1915	wynosił	42	urz.,	
	"	"	w r. 1926	"	62	zatem + 22
f)	personal kancelaryjn.	w r. 1915	wynosił	88	urz.,	
	"	"	w r. 1926	"	56	zatem — 32
g)	kanceliści	w r. 1915	wynosił	—	urz.,	
	"	w r. 1926	"	68	zatem + 68	
h)	personal targowy	w r. 1915	wynosił	5	urz.,	
	"	"	w r. 1926	"	4	zatem — 1

razem przeto było na etacie Magistratu w roku 1914/15 urzędników 286, w roku 1926 urzędników 388. Jeżeli się zważy, że z powyższych cyfr pracowało poza Magistratem w zakładach i instytucjach miejskich w roku 1914/15 osób 11, a w roku 1926 osób 21, otrzymamy zatrudnionych w Magistracie w 1914/15 roku 275 urzędników, w r. 1926 urzędników 367 w tem 68 kancelistów t. j. urzędników 299, w którejto liczbie 31 przekroczyło 60 lat życia i wysłużyło pełne lata emerytury. Ściśle zatem rzecz biorąc etat administracyjny Gminy obciąża dziś 268 urzędników, zatem o 7 mniej niż w r. 1914/15 przy 50% wyższym wpływie spraw.

Prócz urzędników zatrudnia Zarząd miasta pomocników kancelaryjnych i służbę. W roku 1914 pracowało w Magistracie:

136	pomocników kancelaryjnych
21	" rachunkowych
3	" fachowych
13	" technicznych

przeto razem 173

W roku 1926:

56	„	kancelaryjnych
24	„	rachunkowych
6	„	fachowych
20	„	technicznych

razem 106 pomocników

zatem o 67 mniej niż w roku 1914/15. Przyjmując zatem nawet bezwzględny przyrost personalu urzędniczego wskutek przyznania etatu kancelistów dłużej pracującym pomocnikom kancelaryjnym, otrzymamy zwiększenie personalu o 33 sił w pomocnikach kancelaryjnych, co przy 50% wzroście czynności stanowi około 10% wyższości personalnej w stosunku do roku 1914/15.

Zwyżka ta obciąża głównie jak z poprzedniego przedstawienia wynika:

a) dział rachunkowo-kasowy, który w roku 1914/15 zatrudniał ogółem 63 sił, obecnie zatrudnia 86 tj. o 23 więcej,

b) dział skarbowo-podatkowy, w których liczbę egzekutorów trzeba było zwiększyć z 24 na 34, a który dalszego pomnożenia sił wymaga.

Przyczyną wzrostu przydziału osobowego M. Izby Obrachunkowej i Wydziału II. skarbowego są wyżej przedstawione zmiany w ustawodawstwie skarbowym, w szczególności obecny system podatków i danin publicznych, zwłaszcza podatku lokatorskiego, wyrażających się we wpływie spraw w jednym tylko Wydz. II. na około 60.000 aktów a z górą 150.000 aktów egzekucyjnych rocznie, co powoduje zatrudnienie tamże obecnie 68 sił urzędniczych i pomocniczych, podczas gdy w roku 1914/15 zatrudnionych tamże było 46 osób przy wpływie niespełna 3.000 aktów miesięcznie. Drobiazgowość i kazuistyka systemu podatkowego oddziałac musi i na funkcjonowanie M. Izby Obrachunkowej zajętej przypisem, likwidacją i poborem tychże danin, a załatwiającej dziś do 36.000 spraw rocznie prócz prowadzenia ksiąg, rewizji, likwidatury itd.

Prócz urzędników i pomocników kancelaryjnych zatrudnia Zarząd miasta, jak poprzednio wspomniałem i niższych funkcjonariuszy. Ilość ostatnich w roku 1914 i 1915 wynosiła 217, w tem poza Magistratem zatrudnionych było 55, w roku 1926 osób 413, w tem zatrudnionych w zakładach i instytucjach przez Magistrat administrowanych 224 osób. Zwiększenie zatem wynosi ogółem 196 osób. Z cyfr powyższych przypada na służbę kancelaryjną w Magistracie w 1914/15 roku osób 162, w roku 1926 osób 196. Przyczyny wzrostu są następujące:

1) 74 funkcjonariuszy niższych przekroczyło 60 rok życia i dojrzało do spensjonowania,

2) referat skarbowo-podatkowy i referat wojskowy obrony państwa, wymagający kilkuset tysięcy doręczeń rocznie, spowodował powiększenie liczby woźnych doręczycielskich o przeszło 50% tj. z 20 do 34,

3) utworzenie i otwarcie w ostatnich latach 9 nowych placów targowych, uczyniło koniecznym powiększenie liczby dozorców targowych również o 50% tj. z 14 do 22,

4) utworzenie M. Urzędu weterynaryjnego, otwarcie Zakładów sanitarnych, objęcie Zarządu Lasu Wolskiego, Szkoły gospodarstwa domowego, rzeźni końskiej, zetatowania personalu Zakładów ceramicznych, powiększyło zapotrzebowanie sił roboczych o 32 ludzi,

5) nauka popołudniowa w całym szeregu szkół miejskich wymagała dodania sił pomocniczych w ilości 30 ludzi,

6) ogólne obniżenie kultury społecznej zmusiło Zarząd miasta do podwyższenia ilości połowych, dozorców plantowych, służby cementarnej, a to dla ochrony majątku gminnego i dobra publicznego, o 11 ludzi.

7) rozwój muzeów krakowskich, zwiększona frekwencja, wzmożona działalność naukowa — uczyniły koniecznym pomnożenie liczby służby muzealnej z 18 na 26,

8) wreszcie współczesne prądy społeczne mające swój wyraz w Radzie miejskiej, uczyniły niezbędnym stabilizowanie szeregu robotników dziennie płatnych, a kilkanaście lat w Gminie zatrudnionych.

Wydatki na Zarząd główny, wydatki osobowe wynosiły w roku 1914/15 przy budżecie 10.276.626 kor. 1.601.270 kor., co czyni 22·4%, w roku 1926 przy budżecie 15, 627.578 kwotę 3,161.296 zł. tj. 21·7%, nieprzekroczyły zatem normalnego stosunku.

Rok 1927 stosunek ten pogorszył. Przyczyna leży w zwinięciu Administracji akcyzy miejskiej i objęciu budżetem miejskim uposażeń tamtejszego personalu w ilości 34 urzędników i 176 niższych funkcjonariuszy miejskich, które obciążają budżetowo fundusz miejski.

CZEŚĆ URZĘDOWA.

OBWIESZCZENIA I ROZPORZĄDZENIA.

L. 1870/27.

Kraków, 1 lutego 1927 r.

II. a.

S T A T U T

o podatku od spadków i darowizn na rzecz Gminy miasta Krakowa, zatwierdzony reskryptem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 5 stycznia 1927 r. Nr. III. S. F. 46/27 w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu.

Na zasadzie art. 16 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. Dz. u. Nr. 94 poz. 747 wprowadza się na rzecz Gminy miasta Krakowa podatek od spadków i darowizn.

§ 1.

Podatkowi podlegają tylko spadki i darowizny, które podlegają państwowemu podatkowi od spadków i darowizn, a których przedmioty znajdują się w obrębie miasta Krakowa.

§ 2.

Podatek wynosi 10% państwowego podatku od spadków i darowizn.

Jeżeli przedmioty podlegające państwowemu podatkowi od spadków i darowizn znajdują się także w obrębie innego związku komunalnego, podatek pobiera się w takiej części, jaka odpowiada stosunkowi czystej wartości przedmiotów znajdujących się w obrębie miasta do całej podstawy wymiaru.

Długi z wyjątkiem zabezpieczonych na nieruchomościach uważa się jako ciężące na wszystkich przedmiotach w stosunku do ich wartości.

§ 3.

Do uiszczenia gminnego podatku jest obowiązany płatnik państwowego podatku od spadków i darowizn.

§ 4.

Wymiaru i poboru podatku dokonuje Magistrat na podstawie odpisów wezwań płatniczych na państwowy podatek od spadków i darowizn, udzielać się mających Magistratowi w myśl reskryptu Ministerstwa Skarbu z dnia 16 września 1926 r. L. D. P. O. 6510/VI.

Magistrat może poruczyć czynności wymiaru i poboru podatku organom skarbowym wymierzającym i pobierającym państwowy podatek od spadków i darowizn za ewentualnem wynagrodzeniem do wysokości 2% pobranego podatku.

§ 5.

Podatek należy zapłacić w Głównej Kasie miejskiej w terminie dni 14-tu po dniu doręczenia nakazu płatniczego, a w razie wymiaru podatku przez państwowe organa wymiarowe, równocześnie z państwowym podatkiem.

§ 6.

Zaległy podatek będzie ściągnięty w drodze przymusowej wraz z odsetkami za zwłokę i kosztami egzekucyjnymi w myśl obowiązujących przepisów.

§ 7.

Przeciw wymiarowi podatku służy płatnikowi prawo odwołania w terminie (14 dni) i trybie przewidzianym w art. 48 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. Dz. u. Nr. 94 poz. 747. Wniesienie odwołania nie wstrzymuje obowiązku zapłaty podatku.

§ 8.

Za przekroczenie przepisów o wymiarze i poborze podatku, winni, o ile nie podlegają ukaraniu według art. 62—66 ustawy z 11 sierpnia 1923 r. Dz. u. R. P. Nr. 94 poz. 747, będą karani grzywną do wysokości 345 Zł.

§ 9.

Przepisy wykonawcze do niniejszego statutu wyda Magistrat.

§ 10.

Statut niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia po zatwierdzeniu go przez władzę nadzorczą.

Prezydent miasta:
Inż. Karol Rolle w. r.

L. 4606/27.
VII.

Kraków, 24 lutego 1927 r.

**Warunki pracy i płacy
stróżów domowych.**

OBWIESZCZENIE.

Magistrat w myśl § 102 ust. a) Stat. dla Gminy m. Krakowa podaje do wiadomości orzeczenie nadzwyczajnej Komisji rozjemczej ustalającej warunki pracy i płacy dozorców domowych miasta Krakowa.

Orzeczenie to brzmi:

Na podstawie ustawy z 16 maja 1922 r. Dz. U. Rz. P. Nr. 39 poz. 324 w przedmiocie powołania nadzwyczajnej Komisji rozjemczej dla załatwienia zatargów zbiorowych pomiędzy właścicielami nieruchomości miejskich a dozorcami domowymi, oraz reskryptu Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 20 grudnia 1926 r., Nr. 10475/GIP/26888 Pr. Gab., nadzwyczajna komisja rozjemcza w składzie przewodniczącego Inż. Ludwika Smyczyńskiego, okręgowego inspektora pracy w Krakowie, jako delegata Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej, Dr. Henryka Matuzińskiego, sędziego sądu okręgowego w Krakowie, jako delegata Ministerstwa Sprawiedliwości, oraz Jana Milanicza urzędnika referendarskiego przy Urzędzie Wojewódzkim w Krakowie, jako delegata Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, na posiedzeniach w Krakowie w dniach 9 i 12 lutego 1927 r., w sprawie warunków pracy i płacy dozorców domów miasta Krakowa, po wysłuchaniu opinii reprezentantów właścicieli nieruchomości miejskich i dozorców domów, orzekła:

Zasady ogólne.

§ 1. Orzeczenie niniejsze obowiązuje od 1 grudnia 1926 do 30 listopada 1927 r., a może być przedłużone milcząco na dalszy okres roczny, o ile którakolwiek z interesowanych organizacji zawodowych nie zgłosi pisemnie w okręgowym inspektoracie pracy w Krakowie na 3 miesiące przed upływem okresu rocznego zamiaru zmian niniejszego orzeczenia.

§ 2. Orzeczenie niniejsze dotyczy z jednej strony wszystkich właścicieli nieruchomości miejskich, z drugiej strony zatrudnionych przez nich dozorców domów.

U w a g a: Za dozorcę domu uważa się osobę bez względu na płeć pełnoletnią, którą właściciel lub zarządca domu przyjął w charakterze dozorca domu, zawarł z nią odnośną umowę i poruczył jej nadzór nad domem. Wszelkie czynności dozorczy, związane z jego stanowiskiem, może wykonywać sam dozorca lub zdolni do tej czynności członkowie jego rodziny.

§ 3. Orzeczenie niniejsze stanowi w myśl ustawy z 1 sierpnia 1919 r., Dz. U. R. P. Nr. 65 poz. 394, rozszerzonej ustawą z 23 stycznia 1920 r., Dz. U. Rz. P. Nr. 8 poz. 53 i ustawy z 16 maja 1922 r., Dz. U. Rz. P. Nr. 39 poz. 324, podstawę przy zawieraniu umów indywidualnych.

Indywidualne umowy o pracę, zawierające warunki dla dozorca mniej korzystne, niż warunki niniejszego orzeczenia, ulegają na żądanie dozorca domowego zastąpieniu przez warunki, określone niniejszym orzeczeniem.

§ 4. W razie indywidualnych lub zbiorowych zatargów, powstałych na tle niniejszego orzeczenia pomiędzy właścicielami nieruchomości miejskich a dozorcami, do czasu załatwienia zatargu przez właściciwą władzę, właścicielowi nie wolno zrywać umowy służbowej, wydalać dozorca, dozorca zaś nie może przerywać pracy z wyjątkiem wypadków, przewidzianych w § 7 niniejszego orzeczenia.

Czas trwania i rozwiązanie stosunku służbowego.

§ 5. Rozwiązanie stosunku służbowego może nastąpić za 6-cio miesięcznym wypowiedzeniem przez którą-

dajnia, piekarnia, fabryka wody sodowej, fabryka pasty do butów, zajazd, stajnia, samoistny skład, szkoła, stowarzyszenie, dom modlitwy lub warsztaty rękodzielnicze, zatrudniające ponad 5 robotników, dozorca otrzymuje 50% dodatek do ustalonego miesięcznego wynagrodzenia, zaś za każde następne przedsiębiorstwo tego rodzaju, mieszczące się w tym samym domu, o 20% więcej.

Jako jednostkę domową uważa się jeden budynek o jednej bramie wchodowej i jednej klatce schodowej. Jeżeli dom ma więcej klatek schodowych, dozorca otrzymuje bez względu na ilość bram wchodowych od ulicy dodatkowo za każdą klatkę schodową 30% zasadniczego wynagrodzenia. Podwyżka ta jednak nie odnosi się do do tylnej klatki schodowej, przeznaczonej wyłącznie dla służby. Klatka schodowa, prowadząca do mieszkań w oficynie, nie połączonych wejściem z frontową klatką schodową, nawet gdyby także przeznaczoną była do użytku służby, nie uważa się za przeznaczoną dla służby, lecz za główną i za taką klatkę schodową dozorca otrzymuje również dodatkowo 30% dodatkowego wynagrodzenia.

Domy, znajdujące się w podworcach, a nie połączone z domem głównym frontowym, należy uważać jako domy osobne, a nie jako oficyny i wówczas od takiego domu należy się całkowite wynagrodzenie stosownie do wysokości domu, z wyłączeniem domów parterowych dla 2 lokatorów.

Dozorca otrzymuje również za każdorazowe użycie windy przez niezamieszkałych w tej realności 10 gr. przed zamknięciem bramy, a 20 gr. po zamknięciu bramy.

Za gaszenie lampek orientacyjnych, znajdujących się na danej realności, otrzymuje dozorca 3 Zł. miesięcznie, o ile spoczywa na nim obowiązek gaszenia ich przed godziną 6 rano.

Właściciel realności obowiązany jest sprawić z własnych funduszków przyrządy, sprzęty, naczynia i materiały, służące do czyszczenia i oświetlenia domu. Dozorca domu ma je szanować i utrzymywać w należytych porządku, a w razie opuszczenia stanowiska zwrócić w porządku właścicielowi lub zarządcy.

§ 13. Dozorca otrzymuje od właściciela realności bezpłatnie książeczkę kwitarską z dającymi się odłączyć pokwitowaniami, zawierającą kontrolę wypłaconej dozorczy płacy miesięcznej, powierzonych inwentarzy i narzędzi. Brak pokwitowania uchodzić będzie za domniemanie nieuiszczenia zapłaty, względnie niewydania inwentarza i narzędzi.

Mieszkania dozorców.

§ 14. Dozorcy domu należy się bezpłatne mieszkanie o powierzchni 20 m², nadające się na ten cel, położone na parterze, możliwie blisko bramy, z piwnicą i prawem używania strychu do suszenia bielizny w tym samym domu. Izby mieszkalne przy przyjmowaniu dozorców winne być wybielane, ze szczelnymi drzwiami i oknami na zawiasach. Szyby w oknach mają być całe. Podłogi i piece mają się znajdować w stanie używalności. Dachy muszą być szczelne i nieprzeciekające, a gdzie są zepsute, muszą być na koszt właściciela realności naprawione. Dozorcy obowiązani są utrzymywać mieszkania w porządku. Na wypadek zniszczenia mieszkania przez powódź lub inny kataklizm, przez dozorcę

niezawiniony, naprawienie mieszkania dokonane być winno kosztem właściciela domu. Trzymanie inwentarza żywego jest stanowczo wzbronione. Sublokatorów nie wolno przyjmować bez zgody właściciela realności. Właściciel realności ani zarządca nie może zmuszać dozorcę do przyjęcia sublokatora. Jeżeli w mieszkaniu dozorcę niema dość światła dziennego, a istnieje niemożliwość dostarczenia dozorcę chwilowo innego mieszkania, dozorca musi otrzymać od właściciela realności względnie zarządcy prawo używania nawet za dnia oświetlenia elektrycznego czy gazowego, gdzie zaś takiego oświetlenia niema dozorca ma otrzymać pół litra nafty dziennie.

Podatek wodociagowy opłaca za dozorcę domu właściciel realności.

U w a g a: Od dostarczenia piwnicy i strychu właściciel realności jest tylko wówczas uwolniony, jeżeli przeznaczenie tych ubikacji dozorcę przez właściciela będzie niemożliwe.

UBEZPIECZENIE.

§ 15. Dozorca, o ile nie jest ubezpieczony w Kasie chorych z powodu zatrudnienia głównego, winien być ubezpieczony w Kasie chorych. To samo dotyczy dozorczyń wdowy, o ile sama spełnia obowiązki dozorcę.

W realnościach, w których używa się windy elektrycznej i t. p. ma ponadto dozorca domu względnie członek rodziny, przy obsłudze go zastępujący być ubezpieczony od wypadku w myśl odnośnych obowiązujących przepisów. Opłaty za ubezpieczenie od wypadków uiszcza w całości właściciel domu.

Przewodniczący:

Ludwik Smyczyński.

Z ramienia Ministerstwa
Sprawiedliwości:

Dr Henryk Matuziński.

Z ramienia Ministerstwa
Spraw Wewnętrznych:

Jan Milanicz.

Prezydent miasta:

Inż. Karol Rolle w. r.

L. 3757/27

III.

Kraków, dnia 26 lutego 1927 r.

Taryfa kominiarska.

OBWIESZCZENIE.

Województwo w Krakowie na podstawie § 51 ustawy przemysłowej, po wysłuchaniu Izby Handlowej i przemysłowej w Krakowie, oraz Stowarzyszenia przemysłowego kominiarzy w Krakowie, ustanawia następującą taryfę maksymalną za roboty kominiarskie dla miasta Krakowa:

TARYFA KOMINIARSKA DLA MIASTA KRAKOWA za jednorazowe czyszczenie: Zł. gr.

- 1) Od komina (szuflady) w domach parterowych — 30
- 2) „ „ „ „ 1 piętrowych — 35
- 3) „ „ „ „ 2 „ — 40
- 4) „ „ „ „ 3 „ — 45
- 5) „ „ „ „ 4 „ — 50
- 6) „ „ „ „ 5 „ — 55
- 7) Każde następne piętro 5 groszy więcej, suteryna lub poddasze zamieszkałe uważa się jako jedną kondygnację czyli piętro;

stanowi przyjęcie od aresztanta (aresztantki) zgłoszenia w sprawie dotyczącej aresztów — które to zgłoszenie dozorca winien zaraz podać do wiadomości klucznika, celem wydania ewentualnych dalszych zarządzeń, a sprawy większej wagi zgłosić Zarządcy;

13) W porze nocnej t. j. od godziny 21 do 6-tej mają wszyscy aresztanci leżeć na pryczach. W wypadkach podejrzanego spaceru po celi lub wystawaniu przy oknach, drzwiach, leżenia pod pryczą itp. ma o tem dozorca natychmiast zawiadomić klucznika;

14) Osobom nieuprawnionym nie wolno przebywać tak w daytime jak i w nocnej porze na korytarzu Aresztów;

15) Dozorca nie może w czasie służby oddalić się z miejsca służby z wyjątkiem potrzeb związanych ze służbą i to za uprzednim zgłoszeniem o tem Zarządcy;

16) Dozorcy obowiązani są ściśle wykonywać zarządzenia wydane przez Zarządcę Aresztów oraz stosować się do niniejszej instrukcji;

17) Za przekroczenie niniejszej instrukcji winny pociągnięty zostanie do odpowiedzialności w myśl »Przepisów służbowych dla pracowników Gminy miasta Krakowa«.

Regulamin powyższy zatwierdziło Prezydium miasta uchwałą z dnia 27 grudnia 1926 L. 8539/26 prez. z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 1927 r.

Prezydent miasta:

inż. Karol Rolle w. r.

L. 628/27

VI.

INSTRUKCJA

dla klucznika Aresztów miejskich w Krakowie.

1) Klucznik jest funkcjonariuszem gminnym, podległym bezpośrednio Zarządcy Aresztów miejskich.

Do obowiązków klucznika należy:

a) Wysyłać codziennie (nie wyłączając niedziel i świąt) dozorcę aresztów z aresztantem po żywność, a mianowicie; o 7:30 po śniadanie, a o 12-tej po obiad, o 15-tej po kolację. W czasie nieobecności dozorczy, klucznik ma pozostać na korytarzu pełniąc obowiązki dozorczy. Po przyniesieniu żywności klucznik ma zająć się jej rozdziałem oraz dopilnować, by aresztanci po spożyciu strawy naczynia oddawali w stanie należyte wyczyszczonym.

Podczas rozdziału żywności między aresztantów, dozorca pełniący służbę na korytarzu aresztów, ma zamknąć na klucz bramę żelazną, dzielącą korytarz od sieni — i stać za bramą tj. od strony sieni.

b) Dopilnować by po spożyciu śniadania aresztanci wypróżnili kubły w celach się znajdujące — najpierw z cel męskich, a następnie z cel dla kobiet.

c) Odebrać codziennie od aresztantów koce i przechować je w magazynie. Dla wydawania aresztantom kocy ustala się w porze letniej godzinę 18 po południu — w porze zaś zimowej godzinę 16-tą po południu.

d) Zarządzać codziennie oczyszczenie wszystkich cel aresztanckich, korytarza, wychodków i podwórza (do robienia tych porządków użyć należy aresztantów).

e) Skontrolować codziennie osobiście urządzenie

wszystkich cel, jak niemniej zwrócić baczną uwagę na wszelkie uszkodzenia lub ślady, nasuwające przypuszczenie o ewentualnem planowaniu przez aresztantów ucieczki.

f) Wybrać i wynieść codziennie w godzinach porannych pory zimowej popiół z pieców poszczególnych cel, zaś o godzinie 3-ciej po południu przygotować materiał opałowy (drzewo, węgle), który o tej godzinie wydawać będzie Zarządca, oraz czuwać, by w celach panowała ciepota mieszkaniowa.

g) Zamknąć po każdorazowym wypaleniu drzwiczki od pieców, których otwór prowadzi bezpośrednio na korytarz.

h) Wyczyścić każdego dnia kancelaryę Zarządcy aresztów miejskich, nadto w porze zimowej codziennie zapalić w piecu w kancelarji.

i) Dbać o czystość wewnątrz całego budynku aresztów, jak niemniej o schludny wygląd zewnątrz, nadto zwracać uwagę na całość i stan znajdującego się w aresztach inwentarza.

j) Nie wydalać się z budynku Aresztów bez wiedzy i zezwolenia Zarządcy.

k) Zawiadomić Zarządcę Aresztów miejskich o każdorazowym doprowadzeniu przez Organa Policji osoby, lub dobrowolnem zgłoszeniu się skazanego (nej) do odbycia kary w Aresztach miejskich, przyczem bezwzględnie przestrzegać winien następujących zarządzeń:

1) nikomu ze stron bez zezwolenia Zarządcy aresztów nie wolno z żadnym aresztantem się stykać, prowadzić rozmowy lub w inny jakikolwiek sposób się porozumiewać,

2) bez wiedzy Zarządcy Aresztów, żaden z odsiadujących karę aresztantów nie może być zwolniony względnie Policji wydany,

3) przy każdej doprowadzonej lub samowolnie zgłaszającej się do odbycia kary osobie przed doprowadzeniem jej do celi aresztanckiej ma być przedsięwzięta osobiście przez klucznika rewizja ubrania i to tylko w obecności Zarządcy.

Rewizji kobiet dokonuje żona klucznika.

4) znalezione przy osobie podczas rewizji pieniądze, dokumenty oraz wszelkie inne więcej lub mniej wartościowe przedmioty, obowiązany jest klucznik na karteczce zanotować, opisując krótko ich stan, oraz ilość i natychmiast oddać Zarządcy, celem przechowania w depozycie,

5) przyjmowanie podarków w jakiegokolwiek postaci od stron lub samych aresztantów jest niedozwolone.

l) Starać się, by w aresztach panował jak największy spokój i o każdym zaobserwowanem przygotowaniu aresztantów do ucieczki, lub o zaszłym jakimkolwiek wypadku w aresztach natychmiast (bez względu na porę dnia) zawiadomić Zarządcę aresztów.

l) Zamykać codziennie bramę wchodową do aresztów na klucz, o godzinie 21-szej wieczór, a otwierać dnia następnego o godzinie 6-tej rano.

Klucznik obowiązany jest ściśle wykonywać zarządzenia, wydane przez Zarządcę aresztów oraz stosować się do niniejszej instrukcji.

Za przekroczenia niniejszej instrukcji winny pociągnięty zostanie do odpowiedzialności w myśl »Przepisów służbowych dla pracowników Gminy miasta Krakowa«.

Regulamin powyższy zatwierdziło Prezydium miasta uchwałą z dnia 27 grudnia 1926 r. L. 8539/26 prez. z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 1927 r.

Prezydent miasta:
Inż. Karol Rolle w. r.

L. 628/27

VI.

INSTRUKCJA

dla konwojentów pełniących służbę w Aresztach miejskich.

- 1) Konwojenci są funkcjonariuszami gminnymi, podległymi bezpośrednio Zarządcy aresztów miejskich.
- 2) Konwojent obowiązany jest zgłosić się do służby każdego dnia o godzinie 7 rano w izbie służbowej, w której przebywać ma aż do otrzymania dokumentów podróжных i należyłości konwoju dla osób odszupasować się mających.
- 3) Osoby mające być odszupasowane wydaje z aresztów klucznik.
- 4) Konwojent winien stwierdzić na podstawie otrzymanych dokumentów szupasowych, czy wydane mu przez klucznika osoby są identyczne z wymienionymi na dokumentach.
- 5) W czasie konwojowania jednej lub więcej osób, konwojent winien od konwojowanych osób zachować taką odległość, jakiej wymagać będzie okoliczność, w każdym razie przestrzegać takich środków ostrożności, by wszędzie i w każdej chwili, mógł zapobiedz ucieczce konwojowanych.
- 6) Konwojentowi wykonywującemu szupas nie wolno

wstępować do szynków, prywatnych domów, lub zbierać z drogi publicznej na prywatne ścieżki i manowce.

7) Konwojentowi nie wolno nieść w czasie wykonywania konwoju żadnych rzeczy (pakunków), będących własnością osoby konwojowanej.

8) Konwojent ma oddane mu osoby do odszupasowania odstawić do miejsca przeznaczenia i oddać za potwierdzeniem.

9) Potwierdzenie to winno być zaopatrzone podpisem i pieczęcią tego urzędu, który uprawniony jest do odbioru szupaśników.

W razie ucieczki szupaśnika, konwojent winien zaraz zawiadomić o ucieczce Zwierzchność Gminy i Postępek Policji, koło których przechodzi. Dowód zawiadomienia ma być uwidoczony przez te urzędy na karcie drożnej.

10) Do obowiązków konwojentów należy również odbierać ze szpitali uzdrowieńców i chorych nieuleczalnie i odstawić ich do gmin przynależności, względnie miejsca zamieszkania lub do domu.

11) Konwojenci obowiązani są ściśle wykonywać polecenia, wydane przez Zarządcę aresztów miejskich oraz stosować się do niniejszej instrukcji.

12) Za przekroczenie niniejszej instrukcji winny pociągnięty zostanie do odpowiedzialności w myśl „Przepisów służbowych dla pracowników Gminy miasta Krakowa“.

Regulamin powyższy zatwierdziło Prezydium miasta uchwałą z dnia 27 grudnia 1927 r. L. 8539/26 pocz. z mocą obowiązującą od 1 stycznia 1927 r.

Prezydent miasta:
Inż. Karol Rolle w. r.

L. 3142/26

B. a.

Wykaz policzbowania domów przy Placu Jabłonowskich w Dz. IV. Piasek w Krakowie.

L. s.	L. p.	Właściciel domu	L i c z b a			U w a g a .
			kat. parc.	starego wyk. hip.	nowego wyk. hip.	
		Narożnik ul. Garncarskiej				
	(1) (2)	parcele				
512	3	Gmina miasta Krakowa Kooperatywa mieszkaniowa Spółdzielnia z ograniczoną odpowiedzialnością w Kra- kowie	739/3		555	
	(4)	parcela				
		dalej parcele położone obok muru ogra- dzającego klasztor OO. Kapucynów.				

Zestawiono w Budownictwie m. O. A. (Policzbowanie domów).

Prezydent miasta:
Inż. *Karol Rolle* w. r.

Wykaz policzbowania domów w ul. Dąbrowskiego w Dz. XXII. „Podgórze“ w Krakowie.

Strona lewa.

Strona prawa.

L. s.	L. p.		Właściciel domu	L i c z b a			Uwaga	L. s.	L. p.		Właściciel domu	L i c z b a			Uwaga
	Dawna	Nowa		kat. par.	star. wyk. hip.	now. wyk. hip.			Dawna	Nowa		kat. par.	star. wyk. hip.	now. wyk. hip.	
404	1	2	Narożnik ul. Salinarnej patrz Salinarna lp. 17			394					Narożnik ul. Salinarnej patrz ul. Salinarna p. 19	450 449/1	47	49	
472	3	4	Chowaniec Józef i Ludwika	431	960	173		46	(4)	(5)	Matzner Godel i Salomea	451	46		patrz ul. Salinarna 21.
	(5) (7)	(6) (8)	Narożnik ul. Trauguta parcele					—	(6)	(7)	dtto skład drzewa	452	„	47	„ Salinarna 23.
48	9	10	Jakubiec Kazimiera, Czesława i Marja	453	308	648		429	(8)	(9)	Firma „Kryształ“ Polska fabryka Warszawskich cukrów i czekoladek Sp. z ogr. odp. w Krakowie - Podgórzu	466	331	291	p. Salinarna 25.
193	11	12	Kosowski Józef, Feliks, Marjanna, Koczyńska z Kosowskich Karolina	454	205	51		697	10	11	Weinberger Józef Pralnia Chemiczna i Farbiarnia	474/13	315	948	
641	13	14	Majka Józef	458/1	298	202		—	(12)	(13)	parcela (skład żelaza)	474/12	„	949	Lewkowicz Szloma i Mojżesz
49	15	16	Fabryka bielizny i Trykotaży S. A. Podgórze—Kraków	459 460 458/2	310 1199	200 201		728	14	15	Hutterowie Leopold i Rachela	474/1	„	954	
561	17	18	Liszka Stanisław	461	49	52			(16) (18) (20)	(17) (19) (21)	parcela „ „	474/9 474/5			
	(19) (21)	(20) (22) (24) (26)	parcele					542	(22) 24	23 25	Narożnik ul. Hetmańskiej parcela ogród Braun Teofila	505 504	833 „	561 561	
			Wał kolejowy i podjazd Narożnik ul. Tadeusza Romanowicza						(26)	(27)	parcela kolejowa				
											Wał kolejowy i podjazd ku ul. Dekerta				

Zestawiono w Budownictwie m. Oddział A. (Biuro policzbowania domów).

Prezydent miasta:
Inż. Karol Rolle w. r.

Wykaz zmiany policzbowania domów w ulicy Lipowej w Dz. XXII.
„Podgórze“ i Dz. XXI. „Płaszów“ w Krakowie.

Strona lewa.

Strona prawa.

L. s.	L. p.		Właściciel domu	L i c z b a			Uwaga	L. s.	L. p.		Właściciel domu	L i c z b a			Uwaga
	dawna	nowa		kat. parc.	star. wyk. hip.	now. wyk. hip.			dawna	nowa		kat. parc.	star. wyk. hip.	now. wyk. hip.	
			Dz. XXII. Wał linii kolejowej Kra- ków-Płaszów								Dz. XXII. Wał linii kolejowej Kra- ków-Płaszów				
		(2) (4)	parcele				jako niezabudo- wane nieozna- czone liczbą spi- sową	677	(1) 3	parceta Firma „Znicz“ Fabryka Zapałek Spółka Akcyjna	516 517/1 515/2	768	672		
		(6) (8)	Dojście do ul. Przemys- łowej parcele (ogród)												
535		(10) (12)	Krakowska Fabryka dru- tu i wyrobów żelaznych S. A. patrz ul. Tadeusza Romanowicza lp. 9—11	532		621									
		(14)	Narożnik ulicy Tadeusza Romanowicza Barak Wojsk. Urzędu Gosp. Skarb Państwa								Narożnik ulicy Tadeusza Romanowicza				
		(16) (18)	parcele												Jako niezabudo- wane nieozna- czone liczbą spi- sową
		20	Woźnik Michał, 1-o Kreto- wa, 2-o Woźnikowa Kata- rzyna	581	811	546		53	(21)	patrz ul. Dekerta lp. 16	588 589 591	53 242 849 903	603		
		(22) (24)	parcele					405	38 23	Narożniki ul. Dekerta i Wałowej Schenker Leon	600	574	343		
									(40) (25)	Detto ogród					

L. s.	L. p.		Właściciel domu	L i c z b a			Uwaga	L. s.	L. p.		Właściciel domu	L i c z b a			Uwaga
	dawna	nowa		kat. parc.	star. wyk. hip.	now. wyk. hip.			dawna	nowa		kat. parc.	star. wyk. hip.	now. wyk. hip.	
		(26) do (32)	Droga nie nazwana (przedłużenie ul. Dekerta) do ul. Zabłocie i dalej do wału ochronnego nad Wisłą parcele (błonie)												Jako niezabudowane nieoznaczone liczbą spisową
		(34)	Nowo otwierająca się ulica w kierunku przedłużenia ul. Zabłocia (drogi polnej) ku ul. Płaszowskiej Dz. XXII. parcela												Jako niezabudowana nieoznaczona liczbą spisową
238		36	Firma Górecki i W. Kucharski Ska akc. Dom urzędniczo-robotniczy parcela	846/73 74, 846/75 846/76		843				(35) (37) (39)		642 " "			Jako niezabudowane nieoznaczone liczbą spisową
233		40	Pawłowsy Franciszek i Kazimiera parcela	846/78	734	680				(41)					Jako niezabudowana nieoznaczona liczbą spisową
		(42)								(43)	patrz Płaszowska lp. 33	322	827	1128	
226		44	Pawłowski Stanisław parcela	846/80 846/81 846/82		678 1097 1185				(45)	patrz Płaszowska lp. 35	323	827	1127	
		(46)								(47)	patrz Płaszowska lp. 37	329	827	1126	
		(48)									Narożnik ul. Płaszowskiej				

Zestawiono w Budownictwie m. Oddział A. (Biuro policzbowania domów).

Prezydent miasta:
Inż. Karol Rolle w. r.

L. 3791/26

B. a.

**Wykaz zmiany policzbowania domów na Placu Lasoty
w Dz. XXII. „Podgórze“ w Krakowie.**

L. s.	L. p.		Właściciel domu	L i c z b a			Uwaga
	dawna	nowa		kat. parc.	star. wyk. hip.	now. wyk. hip.	
497	1	1	Narożnik ul. Parkowej Matuła Djonizy	992	737	501	
569	2	2	Dr Bednarski Tadeusz, Adam i Bolesław	990	916	610	
645	3	3	Wisłocki Stanisław i Anna	962/5 962/4	1208	783	
	(4) (5)	(4) (5)	Narożnik ulicy Na Zbóju parcele				
705	—	6	Zalipsy Michał i Zofja	960/2 962/7		799 800	
709	—	7	Ritterowa Zofja	960 4, 6, 13		806	
156	5	8	„Glorja“ Fabryka świec i wyrobów wo- skowych w Krakowie S. A.	957	128	918	
			Narożnik ulicy Widok i Aleji Edwarda Dembowskiego				

Zestawiono w Budownictwie miejskiem Oddz. A. (Biuro policzbowania domów).

Prezydent miasta:

Inż. *Karol Rolle* w. r.

Wykaz policzbowania domów w nowo otwartej ul. Żabiej w Dz. IV. „Piasek“ w Krakowie.

Strona lewa.

Strona prawa.

L. s.	L. p.	Właściciel domu	L i c z b a			Uwaga	L. s.	L. p.	Właściciel domu	L i c z b a			Uwaga
			kat. parc.	star. wyk. hip.	now. wyk. hip.					kat. parc.	star. wyk. hip.	now. wyk. hip.	
189	2	Narożnik ul. Wenecja patrz ul. Wenecja lp. 8.			561			Narożnik ul. Wenecja patrz Aleja Mickiewicza l. p. 5—7			1	Szkoła Przemysłowa	
	(4)	patrz Al. Mickiewicza parcela l. p. 3					419	(1) (3)					
		Narożnik Aleji Mickiewicza						Narożnik Aleji Mickiewicza					

Zestawiono w Budownictwie m. Oddział A. (Biuro policzbowania domów).

Prezydent miasta:

Inż. Karol Rolle w. r.

L. 815/27.

B. a.

W Y K A Z**konsensów budowlanych, wydanych w lutym 1927 r.**

Właściciel budujący	Rodzaj budowy	Miejsce budowy	Projektodawca	Liczba Mgtu
Dz. I.				
Izaak Aron Poser	przeróbki bud. i klozety splukiwane	Grodzka 32	Zygmunt Prokesz	49/27
Markus Tigner	przebudowa lokalu part. i piwnic	Grodzka 28	Iz. Goldberger	302/27
Karol Hubert Rostworowski	przedzielenie klatki schodowej w part. i I. p.	św. Jana 20	F. Zwoźniak	4833/26
Herman Eber	II. p. ofic. boczna nadb. II. piętr. w ofic. tylnej i w part. klozet	Sławkowska 14	Fr. Stankiewicz	106/27
Inż. Franciszek Drobnik	przeróbki wewn. w kawiarni na I. piętrze	Szczepańska 1	Stryjeński Mączyński	430/27
Stow. „Miłości bliźniego“	przebud. bud. front. na dom modlitwy	Spitalna 24	Liebling, Oberleder	291/27
Arcybractwo Miłosierdzia	przeróbka ubikacji na pracownię krawiecką	Florjańska 19	L. Lisowski	127/27
Dz. III.				
Juda Hudes Dr. Jakób Kohn	przebudowa wychodków adaptacje wewnętrzne	Felicjanek 2 Smoleńsk 15	Zygm. Prokesz Zygm. Szufa	4762/26 208/27
Dr. Władysław Medyński	częściowe ogrodzenie parceli	pl. Kossaka 8	H. Lamensdorf	2872/26
Dz. IV.				
Wydział I. Mgtu Irena Rappaport	part. stróżówka pl. dod. wewn. prerób. I. p. i poddasza	Rajska 10 Batorego 14	Bud. m. A. Jan Orłowski	4775/26 4169/26
Dz. VII.				
Ludwika Merzowa	przebud. portalu sklep.	Starowiślna 1.	Zygm. Prokesz	355/27
Dz. VIII.				
Gmina izraelicka Dr. Rafał Landau	dwa skrzydła of. szpitala izrael.	Skawińska 8	Ł. Rock	4897/26
Salomon Tobias	przeb. klozetów na spluk.	św. Wawrzyńca 20	Ł. Rock	4456/26
Abraham Markowicz	sklep w sieni	Józefa 19	Ł. Rock	5001/26
Stow. Żyd. rękodz.	szachty uliczne	Podbrzezie 6.	— — —	4954/26
Dz. X.				
Józef i Karolina Pająkowie Władysław Russek Marja Kaczmarczyk	part. dam mieszk. ofic. I-o p. z poddaszem part. dom z komórkami	Twardowskiego 66 Dworska 15 Wierzbowa wh. 393	E. Skawiński E. Skawiński J. Kaczmarczyk	4770/26 4854/26 3569/26

Właściciel budujący	Rodzaj budowy	Miejsce budowy	Projektodawca	Liczba Magtu
Dz. XI.				
Stanisława Cegielska	I-o piętr. dom z poddaszem	Konfederacka lk. 141/19	Tom. Bujas	5031/26
Dz. XII.				
Ska Mieszkaniowa dla miast Ska Mieszkaniowa dla miast Oskar i Eug. Bruder Abr. i Wiktorja Fischler	III-ch piętr. dom III-ch piętr. dom mieszk. wznowienie domu IV. p. dom III. piętr.	Słoneczna wh. 875 Słoneczna wh. 875 Al. Krasińskiego Lelewela 3	Bud. m. A. Bud. m. A. H. Lamensdorf J. Wilczyński	4299/26 2789/26 2454/26 4380/26
Dz. XIII.				
Zygmunt Kubaty Gmina miasta Krakowa Józef i Marja Wyrobowie	ogrodzenie prowizoryczne przebud. stajni na barak dla bezdomnych nadb. I. p. z poddaszem adapt. part. oficyny	Ks. Józefa 55 Kr. Jadwigi 85 Kr. Jadwigi 48	Edm. Wyroba Bud. m. A. Albin Wiktor	2843/26 60/27 132/27
Dz. XIV.				
Wydział gł. akad. Związku sportow.	prow. drew. barak na gr. gminnym	dawny tor wyścigowy	L. Karolla	4450/26
Dz. XV.				
Benjamin i Sala Scheuer Leon i Amalja Stabrawa Ambroży Chrobak	pl. dod. part. dom narożny I-o piętr. dom w głębi parcel wozownia i murowany parkan od frontu	Racławicka lk. 79 lk. 385/4 i 387/3 J. Lea Kazim. W. 53	T. Bujas Biasion J. Kaczmarczyk	3666/26 4178/26 4177/26
Dz. XVI.				
Marja Frużyńska Stefan Konik Bolesław Lipanowicz	pl. dod. part. dom z pod- daszem mieszkalnem part. drewn. dom pl. dod. mieszkania na poddaszu part. dom	ul. J. Lea lh. 402 droga do Bronowic lk. 26/1 parc. lk. 336/4	J. Kaczmarczyk F. Stankiewicz J. Kolesiński	4236/26 3891/26 4462/26
Dz. XVII.				
Gen. Anna Grzywińska Gmina m. Krakowa	pl. dod. domu I-o piętr. dobud. kuchni w bud. gospod. m. Zakł. sanit.	Litewska lk. 835/2 Prądnicka 30-32-34	Siódmak Bud. m. A.	3903/26 1434/26

Właściciel budujący	Rodzaj budowy	Miejsce budowy	Projektodawca	Liczba Magtu
Dz. XVIII.				
Ofic. Spółdzielnia mieszk.	fasada domu	Mogilska działka 50	Of. Sp. Mieszk.	3123/26
Ofic. Spółdzielnia mieszk.	fasada domu	Mogilska działka 51	Of. Sp. Mieszk.	3123/26
Dz. XIX.				
Piotr Głąb	pl. dod. domu I. piętr.	Piaski	E. Skawiński	4303/26
Władysław Potulicki	pl. dod. domu I-o piętr.	Piaski lk. 22/6	Wł. Warczewski	4603/26
Dz. XX.				
Michał Lemler	przeb. młyna na mieszk.	Mogilska 103	F. Zwoźniak	4317/26
Dz. XXII.				
Zarz. Zrzeszenia lokat. i sublok. Województwa krakowskiego	wagony dla bezdomnych	Podgórze p. 1, 2, 3	E. Panenko	385/27
Jakób Kotaba	ogrodzenie	Kącik 14lk. 397, 98-99	Bud. m. A.	491/27
Ludwik i Marja Struzikowie	dom III. p. naroż.	Salinarna 2	Ludwik Strózik	4950/26
Stefan Bularz	I-o p. oficyna	Rękawka 21	M. Sarnecki	490/27
Antoni Hildebrand	nadb. II. p. i ofic. przyziem. mieszk. stróża, stajnia, wozownia	Wielicka 26	Kryłowski	307/27

Prezydent miasta
Inż. Karol Rolle w. r.

NOMINACJE.

P. **Józef Pałasiński**, kustosz Muzeum Narodowego, na zasadzie postanowienia § 89 statutu m. przeniesiony został z etatu Muzeum Narodowego w grupie VII. uposażenia od dnia 1 stycznia 1927 r. na etat urzędników administracyjnych Magistratu, z tytułem służbowym sekretarza Magistratu w grupie VII. b. (L. prez. 8680/26).

P. **Zygmunt Drozdowski**, kierownik techniczny garaży i warsztatów reperacyjnych, uchwałą Rady miasta z dnia 20 stycznia 1927 r. zamianowany został ad personam kierownikiem Miejs. Parku samochodowego z dniem 1 stycznia 1927 r. z poborami VII. grupy uposażenia szczebel a. (L. prez. 8402/26).

P. **Marjan Wojciech 2-im Madeyski**, na zasadzie § 89 statutu m. przyjęty został z dniem 16 grudnia 1926 r. na prow. szofera M. Straży pożarnej z uposażeniem XII. grupy szczebel a. (L. prez. 8678/26).

EMERYTURY.

P. **Michał Iskra**, robotnik miejski, na zasadzie art. 26 statutu emerytalnego (uchwała z dnia 8-go października 1924 L. prez. 2645/24 prez.) otrzymał w drodze łaski od 1 lutego 1927 r. począwszy nadzwyczajne zaopatrzenie w ryczałtowej ilości 76 punktów miesięcznie (L. prez. 309/27).

P. **Jakób Nieckarski**, robotnik miejski, na zasadzie art. 26 statutu emerytalnego (uchwała z dnia 8-go października 1924 L. 2645/24 prez.) otrzymał w drodze łaski od 1 lutego 1927 r. począwszy nadzwyczajne zaopatrzenie w ryczałtowej ilości 74 punktów miesięcznie (L. prez. 5937/26).

P. **Agnieszka Piekarczykowa**, wdowa po emerytowanym, w myśl art. 36 statutu emerytalnego dla pracowników Gminy stoł. król. m. Krakowa (uchwała z dnia 9 października 1924 r. L. 2645/24 prez.) otrzymała od 1 stycznia 1927 r. począwszy na czas wdowieństwa pensję wdowią (w wysokości 50% emerytury zmarłego męża) miesięcznie w ilości 143 punktów oraz dodatek regulacyjny w ilości 30 punktów (L. prez. 8879/26).

CZĘŚĆ NIEURZĘDOWA.

Protokoły obrad Rady miejskiej.

Posiedzenie zwyczajne 171, w kad. XVII. z dnia 3 lutego 1927 r.

Obecni: *Przewodn. Prezydent m. inż. Karol Rolle.*

Wiceprezydent m. Witold Ostrowski.

„ *Dr. Ludwik Schneider.*

„ *Dr. Piotr Wielgus.*

Sekretarz Rady m. Franciszek Strasiak.

Radców m. obecnych **70.**

Początek posiedzenia o godz. **6¹⁵ popoł.**

Przed porządkiem dziennym.

Wspomnienie pośmiertne rm. śp. Jasińskiemu.

Prezydent m. inż. Rolle poświęcił gorące wspomnienie zmarłemu radcy m. śp. Janowi Jasińskiemu.

Przemówienia Prezyd. miasta wysłuchała Rada m. stojąc dając tem wyraz współczuciu.

Pisma.

Sekretarz odczytał pismo Minist. Oświaty nadesłane do Prezydium miasta jako odpowiedź na memorjał w sprawie dokończenia kliniki ginekologicznej.

Ministerstwo zaznacza, że stan budowy kliniki jak i potrzeby tejże są mu znane, niestety ogólne warunki nie pozwalają na podjęcie przerwanych robót. Skoro jednak równowaga budżetowa na tyle się ugruntuje, rząd bezwzględnie użyje kredytów w pierwszym rządzie na wykończenie rozpoczętych budowli.

Protest przeciw włączeniu kolei małopolsk. do Dyrekcji katowickiej.

Prezyd. m. inż. Rolle w dłuższym przemówieniu przedstawił genezę sprawy, poczem odczytał następujący protest przeciw włączeniu linii kolejowych małopolskiego i dąbrowskiego zagłębia węglowego do dyrekcji kolei w Katowicach.

Katowicka Dyrekcja kolejowa wniosła do Ministerstwa Komunikacji w Warszawie przedstawienie konieczności włączenia linii kolejowych małopolskiego i dąbrowskiego zagłębia węglowego do Dyrekcji kolej. w Katowicach.

Propozycja taka przedstawia się ze względów technicznych jako nie do przeprowadzenia, wobec dzisiejszego składu katowickiej Dyrekcji kolejowej, ze względów gospodarczych jako godząca w egzystencję i rozwój kopalni wspomnianych dwóch zagłębi, ze względów wreszcie politycznych jako wprost groźna dla Państwa polskiego w chwili jakiegokolwiek zatargu z Niemcami, a nadto godzi w interesa gospodarcze Krakowa i powagę miasta.

Dlatego uchwała Rada miasta Krakowa energiczny protest przeciwko takiemu zamierzeniu i upoważnia Prezydenta miasta do wniesienia odpowiedniego memorjału na ręce Pana Prezydenta Rzeczypospolitej i do Ministerstwa Komunikacji w Warszawie.

W ożywionej dyskusji zabierali głos: Rm. Potuczek, inż. Drobniak. Ks. Kasprzyk zgłasza rezolucję:

1. Rada miasta domaga się od Prezydenta przedłożenia niezwłocznego projektu pożyczki gminnej na cele inwestycyjne i rozbudowę miasta.

2. Rada m. wyraża opinię, iż krak. spółka tramwajowa winna poczynić starania o zaciągnięcie pożyczki na rozbudowę tramwaju.

3. Rada m. wzywa Prezydium, by powzięło inicjatywę w kierunku stworzenia konsorcjum budowy kolei Kraków-Miechów.

Nadto zabierali głos: Rm. Dr Kuźniar, Rm. Dr Bobrowski, poczem Rm. Dr Rowiński zgłasza rezolucję:

Rada miasta uchwali powołać do życia „Komisję dla przyszłości Krakowa“, która się zajmie opracowaniem wniosków, mogących wpłynąć pozytywnie na roz-

wój Krakowa i podniesienie jego znaczenia we wszystkich kierunkach.

Prezydent Rolle udzielał szczegółowych wyjaśnień na poruszone sprawy przez poszczególnych radców m.

W głosowaniu protest przedstawiony przez Prezydenta miasta jednomyślnie uchwalono.

Rezolucję rm. ks. Kasprzyka i Dr. Rowińskiego przekazano do regulaminowego traktowania.

Interpelacje.

Sekretarz odczytał następujące interpelacje:

I. Rm. Pachońskiego i tow.:

„Wiadomo, że teatr miejski im. Słowackiego wykazuje z miesiąca na miesiąc kilkudziesięciotysięczny deficyt. Do tej pory jednak P. Prezydent miasta nie przedłożył Radzie m. wniosków w przedmiocie pokrywania miesięcznych niedoborów teatru. Deficyty w każdej kwocie pokrywa Kasa miejska na polecenie Prezydenta, bez uchwały Rady miejskiej.

Ponieważ taka praktyka jest oczywiście bezprawna i sprzeczna z wyraźnymi postanowieniami statutu gminy m. Krakowa, przeto podpisani zapytują:

Kiedy P. Prezydent zamierza przedstawić Radzie m. wnioski w przedmiocie pokrycia deficytów teatru im. Słowackiego“.

II. Rm. Inż. Kleinbergera:

„Zapytuję Pana Prezydenta miasta jak przedstawia się sprawa udzielenia kredytów a mianowicie:

1. Jakie kwoty wpłynęły do tej pory na fundusz rozbudowy z kwot podatkowych podatku lokatorskiego.

2. Jakich pożyczek udzielono do tej pory z funduszu rozbudowy miast.

a) Gminie miasta Kraków, b) Spółdzielniom i kooperatywom, c) Osobom prywatnym (fizycznym).

W artykule 26 ustawy o rozbudowie miast (Dz. u. Rz. P. Nr. 51 poz. 346) zwolniono od podatku na rzecz gmin miejskich przewidzianego w art. 12 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. u. Rz. P. Nr. 94) podstawowe materiały budowlane: drzewo, cegłę, dachówkę, wapno, cement, żwir, piasek, żelazo, kamień i szkło.

Zapytuję niniejszem Pana Prezydenta miasta, czy wykonanie zwolnienia wymienionych materiałów od podatku zostało zarządzone i czy jest ono stosowane, jeżeli nie, czy Pan Prezydent jest skłonny zarządzić wykonanie ustawy“.

III. Rm. Kęska:

„Z powodu ciężkich czasów bezrobocia, właściciele furmanek w obrębie wielkiego Krakowa proszą o ile możliwości o przyjęcie do robót drogowych, bez pośredników na czas tak długi, żeby można zaległości podatkowe odrobić.

Nadto zapytują się właściciele furmanek Świątną Radę, czy my nie obejdziemy się bez pośredników i czy musi być na dostawę furmanek przedsiębiorstwo. Wiadomo Świątnej Radzie, że przedsiębiorstwa nie są obowiązkane przyjmować do robót mieszkańców wielkiego Krakowa, albo sami je wykonują lub sprowadzają furmanki z prowincji i my właściciele furmanek nie mamy możliwości w tak ciężkich czasach i wygórowania podatków, by przynajmniej na podatki zarobić, do tego

mieszkańcy przyłączonych dzielnic, jak wiadomo są małorolni i innych źródeł dochodu nie mają i są znacznie gorzej przez Organa rządzące jak wieś traktowani. Nadto możemy zawiązać spółkę w dzielnicach przyłączonych na dostarczenie furmanek, jeżeliby się nasuwały jakie wątpliwości, że budownictwo nie będzie miało w terminie furmanek“.

W odpowiedzi na zgłoszone interpelacje Prezyd. Rolle wyjaśnił, że udzieli sprawozdań na najbliższym posiedzeniu Rady m.

Wnioski nagłe.

Sekretarz odczytał następujące wnioski nagłe:

I. Rm. Dra Müllera i tow.:

„Bezrobocie w Krakowie osiągnęło obecnie punkt kulminacyjny. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Państw. Urz. Pośr. Pracy wynosi około 3 tysiące osób, z czego zaledwie połowa pobiera zasiłki z Funduszu Bezrobocia. Ponieważ nie wszyscy bezrobotni rejestrują się, przeto liczba bezrobotnych jest w rzeczywistości wyższa i dochodzi do 5 tysięcy osób.

Ten stan rzeczy wywołuje rozgoryczenie wśród szerokich mas ludności miasta, zwłaszcza, że widocznym jest, iż dotychczas nie wdrożono żadnej akcji dla walki z bezrobociem. Mimo kilkukrotnych interwencji w Prezydjum miasta i mimo stawianych wniosków na Radzie Miejskiej, oraz mimo złożonego przez p. Prezydenta miasta oświadczenia w dyskusji nad budżetem na I. kwartał br., dotąd Prezydjum Miasta nic nie zrobiło, chociaż w zeszłym roku w tymże czasie prowadzono już roboty celem zatrudnienia bezrobotnych. Wobec grozy położenia kilku tysięcy bezrobotnych, oraz zastoju w przemyśle fabrycznym i rękodzielniczym, Prezydjum miasta i władze państwowe muszą bezzwłocznie przystąpić do rozpoczęcia robót publicznych, co jest koniecznym także w interesie spokoju publicznego. Jeżeli w najkrótszym czasie nie będą poczynione pozytywne kroki dla walki z bezrobociem, klasa robotnicza będzie zmuszona masową akcją przeciwstawić się bezczynności Prezydjum Miasta.

Wobec tego wnosimy:

Rada Miejska zrywa Prezydjum Miasta;

1. By bezzwłocznie przystąpiło do rozpoczęcia robót publicznych (drogowo-kanalowych, budowy mieszkań dla ludności niezamożnej, budowy szkół, robót w Zakładach miejskich, budowy przez powyższe Zakłady mieszkań dla swych robotników, oraz robót tramwajowych),

2. przedłożyło bezzwłocznie sekcji skarbowej i oddzielnym komisjom plan finansowy tychże robót z uwzględnieniem pokrycia z normalnych dochodów budżetowych, z gminnych opłat wprowadzonych na cele zatrudnienia bezrobotnych, z pożyczek z funduszu rozbudowy miast, z pożyczki państwowej, którą powinno Prezydjum Miasta uzyskać podobnie jak w roku zeszłym, oraz pożyczki inwestycyjnej,

3. przedstawiło rządowi grozę i rozmiary bezrobocia w Krakowie i domagało się bezzwłocznego wysygnowania kredytów na dalszą budowę Akademii Górniczej, dokończenie Kliniki ginekologicznej, na roboty na Wiśle, prowadzone przez Zarząd dróg wodnych, na budowę czwartego mostu na Wiśle, na odnowienie Zamku Wawelskiego, na roboty kolejowe, wojskowe i t. p., oraz przyspieszenia wypłaty pożyczek z funduszu rozbudowy miast,

4. złożyło na najbliższym posiedzeniu Rady Miejskiej sprawozdanie o wykonaniu powyższych wniosków". Nagłość wniosku poparto.

Rm. Dr Müller uzasadnia swój wniosek.

Przewodnictwo obejmuje wiceprez. m. Dr Schneider.

Prezydent Rolle wyjaśnia, że przerwy w robotach zostały spowodowane nastaniem wielkich mrozów. — Program i turnus robót na rok 1927 został ustalony. — Roboty podejmie się niezwłocznie z chwilą ustania mrozów.

Przewodnictwo obejmuje Prezydent Rolle.

Wniosek rm. Dr Müllera uchwalono.

II. Rm. Dra Ehrenpreisa i tow.:

„Prezydum miasta Krakowa zechce w sporze zjednoczonych Stowarzyszeń artystycznych „Szluka“, „Jednoróg“ i „Krakowski związek plastyków“ a Towarzystwem sztuk pięknych — interweniować na rzecz pierwszych celem należytego poparcia przez nich postawionych postulatów“.

Radca m. Dr Zygmunt Ehrenpreis, uzasadniając ten wniosek, wskazuje, że Warszawa nawet w dziedzinie umysłowej i kulturalnej pragnie Kraków pozostawić w rzędzie miast upośledzonych. Potępia bezczynność Tow. przyj. sztuk pięknych i prosi Prezydenta m. by zechciał użyć wszystkich sił, celem zlikwidowania zartargu oraz wywarcia wpływu na większą aktywność Towarzystwa.

Przewodnictwo obejmuje wiceprez. m. Dr Schneider.

Prezydent Rolle wyjaśnia, że sprawa jest mu bardzo dobrze znana — próbował pogodzić powaśnione strony artystów z Tow. przyj. sztuk pięknych przez zwołanie wspólnej konferencji, niestety Tow. odmówiło wzajemnego spotkania się.

Akcję tę w najbliższych dniach z powrotem zainicjuje.

W głosowaniu nagłość wniosku i wniosek uchwalono.

III. Rm. Dra Rosenzweiga i tow.:

„W myśl regulaminu dla robotników elektrowni, gazowni i innych zakładów i przedsiębiorstw miejskich — robotnicy uzyskują prawo do stabilizacji i emerytury po 3 względnie 6 latach nieprzerwanej służby względnie pracy.“

Zdarzyły się wypadki, że robotnicy zostali powołani do służby wojskowej w r. 1920 — brali udział w walkach na froncie — zasłużyli się Ojczyźnie, a w nagrodę nie liczy im się lat przebytych w pracy przed służbą wojskową.

Ponieważ postanowienia te nie mają słusznego uzasadnienia i krzywdzą w wysokim stopniu robotników miejskich, wnosimy — Rada m. postanawia:

Robotnikom wszystkich zakładów i przedsiębiorstw miejskich policza się do stabilizacji czas służby wojskowej, a także lata pracy spędzone w pracy gminnej przed wstąpieniem do służby prezencyjnej, o ile pracownik po zwolnieniu z wojska natychmiast zgłosił się do dawnej pracy.

Czas pracy spędzony poprzednio w służbie państwowej lub innej gminnej wlicza się do lat służby w gminie — o ile przerwa nie przekracza 1 roku“.

Rm. Dr Rosenzweig uzasadnia wniosek.

W głosowaniu wniosek rm. Dr Rosenzweiga nie uzyskał większości.

IV. Rm. Dra Rosenzweiga i tow.:

»Organizacja sądownictwa krakowskiego cierpi na tem niezmiernie, że Kraków niema jednego budynku mieszczącego wszystkie sądy, tzw. pałacu sprawiedliwości — natomiast sądy krakowskie mieszczą się w pięciu starych, walących się budynkach. Z natury rzeczy administracja i komunikacja wewnętrzna tych sądów, pozostających w ciągłej wzajemnej zależności, powoduje znaczne wydatki z funduszów państwowych.

Większość obecnych budynków sądowych to rudery, w których sędziowie przy ciężkiej pracy wraz z personelem kancelaryjnym spędzają większość swego życia z narażeniem zdrowia.

Budynek przy ulicy św. Jana, w którym mieści się sąd powiatowy cywilny i egzekucyjny, wali się i grozi niebezpieczeństwem życiu ludzkiemu — stęchłe, ciemne, brudne i zimne pokoje powodują, że przez kilka miesięcy 5-ciu sędziów chorowało — a sprawy sądowe zalegały.

Budynek więzienny jest podziemiem mającym wygląd starożytnych miejsc tortur — a każdy więzień po kilku tygodniach wychodzi z tego więzienia ciężko chory. Więzienie krakowskie jest rozsądnikiem gruźlicy i wszystkich chorób zakaźnych!

Rząd zamiast zdecydować się na budowę jednego pałacu sprawiedliwości ruderze dziesiątki tysięcy złotych na zabezpieczenie tych ruder przed zawaleniem się.

Wobec tego wnosimy:

Rada Miejska postanawia: wzywa się Prezydum miasta, aby wspólnie z miejscowymi władzami sądowymi i Izłą adwokacką oraz notarialną przy poparciu posłów krakowskich poczyniło kroki u Rządu o bezzwłoczne przystąpienie do budowy jednego budynku dla pomieszczenia wszystkich sądów krakowskich i o wybudowanie budynku więziennego w nowoczesnym tego słowa znaczeniu.

Prezydum miasta przedłoży Radzie miasta sprawozdanie z odnośnej akcji na jednym z najbliższych posiedzeń Rady miejskiej«.

Rm. Dr. Rosenzweig uzasadnia szczegółowo wniosek.

W głosowaniu wniosek rm. Dr. Rosenzweiga uchwalono.

Porządek dzienny:

I. Waloryzacja pożyczki czeskiej 4,000.000 Kor.

Imieniem Sekcji II. i III. wiceprezydent Dr. Wielgus referując sprawę waloryzacji pożyczki 4,000.000 Kor., zaciągniętej w Centralnym Banku Czeskich Kas Oszczędności w Pradze, w swoich wywodach podnosi, że sprawa ta, której pertraktacje ciągną się od przeszło 6 miesięcy, w interesie i dla powagi miasta już definitywnie zakończoną być powinna. — Sprawa ta uzgodnioną już była na licznych Komisjach, specjalnej Komisji z prawników Radców miejskich złożonej, przyczem rozchodziło się:

1) O wysokość waloryzacji, t. j. o procent w jakim waloryzacja ma być przeprowadzona, a w szczególności czy 10% czy 20% kapitału pożyczkowego;

2) o ustalenie kapitału dłużnego, który ma być za podstawę waloryzacji przyjęty;

3) jak mają być traktowane raty składane przez Gminę do depozytu — przyczem dawne warunki skryptu dłużnego t. j. warunki co do procentów, tudzież czasu spłaty miały pozostać te same.

Referent stwierdza, że na Komisjach prawnych ustalono ostatecznie, że ma być przyjęty jako podstawowy kapitał waloryzacyjny, kapitał dłużny dnia 31. października 1918 r. w kwocie 3,547.205 Kor. 33 hal., przyczem raty do depozytu złożone, mają być zwaloryzowane po myśli Rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14. maja 1924 r. i że procent, w którym waloryzacja ma być przeprowadzona, wynosić ma 20% dlatego, że na pożyczkę odnośną Bank miał wydać listy zastawne, co ówczesny Prezydent m. śp. Dr. Leo pisemnie stwierdził. W tym stanie rzeczy Referent ponawia wnioski objęte poz. 1) z tem jednak, że:

1) Przy interpretacji odnośnych wniosków, a w szczególności w ust. a) należy uwzględnić, że sporządzając dokument waloryzacyjny, w dokumencie tym należy uwidocznic kapitał dłużny a osobno procenta od 1 października 1922 r., przyczem łączna suma nie może przekraczać kwoty 850.000 Zł. i że kapitał tylko w Złotych polskich ma być zwaloryzowany, jednak przy zastrzeżeniu ust. e) objętem;

2) ponieważ sprawa waloryzacji pożyczki tego samego Banku w kwocie 300.000 Kor. austr. już na jednym z ostatnich posiedzeń Rady m. została definitywnie załatwiona, przeto nie można tej sprawy łączyć ze sprawą będącą obecnie na porządku dziennym i dlatego wnosi za skreśleniem tego ustępu, jako niedopuszczalnego bez równoczesnej reasumpcji odnośnej uchwały Rady m.

Prezydent m. Inż. Rolle, przedstawiając historję kilkumiesięcznych pertraktacyj, stwierdza, że Gmina m. Krakowa jako jedno z poważniejszych miast, musi dążyć do jaknajszybszego zlikwidowania waloryzacji pożyczki Centralnego Banku Czeskich Kas Oszczędności, bo sprawa ta może wywołać niesmak w zagranicznych sferach bankowych, które są ze sobą w kontakcie i sprawa ta mogłaby niekorzystnie zaważyć na szali przy zabiegach miasta o uzyskanie pożyczki zagranicznej.

W interesie więc miasta leży ponieść pewne ofiary — choć te mogą być tylko minimalne ze względu na niski procent, a 50-cio letni okres amortyzacji danej pożyczki — byle tylko sprawę jaknajprędzej i lojalnie zlikwidować, bo zakończenie tej sprawy może mieć doniosły wpływ także na waloryzację innych pożyczek.

Sprawa ta była przedmiotem narad Prezydium miasta i imieniem tegoż składa deklarację, mającą znaczenie interpretacji wniosków na dzisiejszą Radę przedłożonych i to interpretacji tej treści, że w ostatecznej redakcji umowy waloryzacyjnej należy tak, jak Referent dziś w swych wywodach przedstawił, osobno uwidocznic kapitał jako niesporny w kwocie 3,547.205 Kor. 33 hal. a osobno procent od 1. października 1922 r. z tem, że raty do depozytu złożone mają być zwaloryzowane wedle Rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z maja 1924 r. i że cała z procentami zwaloryzować się mająca pretensja nie może przekraczać kwoty Zł. 850.000.

Prezydent m. nadto wnosi, aby Rada m. zgodziła się sprawę pożyczki w kwocie 300.000 Kor. ust. 2) wniosków objętą z danej sprawy wyeliminować.

Rada m. po przedstawieniu deklaracji

P. Prezydenta Rollego, treść tej deklaracji aprobować, upoważniając Prezydium m. do poza sądowego załatwienia danej sprawy.

Rada m. uchwaliła wnioski Sekcji II. i III. jednomyślnie w następującem brzmieniu:

1) Upoważnia się Pana Prezydenta miasta Krakowa do ugodowego załatwienia sprawy przerachowania pożyczki w kwocie pierwotnej 4,000.000 Kor. zaciągniętej w Centralnym Banku Czeskich Kas Oszczędności w Pradze (Ustredni Banka Ceskych Sporitelen w Pradze) na podstawie skryptu dłużnego z daty Kraków, dnia 10. grudnia 1904 do L. R. 15644 na następujących warunkach:

a) Kapitał dłużny ustalony na kwotę 3,547.205 Kor. 33 halerze zostaje ugodzony wraz z zaległemi ratami procentowemi najwyżej na kwotę 850.000 złotych.

b) Powyżej wynikająca z przerachowania kwota oprocentowaną będzie i amortyzowaną jako nowa pożyczka na tych samych warunkach, jakie zostały wymienione w skrypcie dłużnym z daty Kraków, dnia 10. grudnia 1904 do L. R. 15644 t. zn., że suma pożyczkowa ma być umorzona w ciągu 50-ciu lat według planu umorzenia ułożyć się mającego przy oprocentowaniu 4% od sta rocznie i dodatku administracyjnego $\frac{3}{8}\%$ rocznie czyli razem $4\frac{3}{8}\%$ rocznie. Pierwsza rata anuitetowa płatną będzie 30. marca względnie 30. września 1927 r. zależnie od porozumienia się z Bankiem.

c) Ugoda zostaje zawartą według postanowień pierwotnego skryptu dłużnego z następującemi zmianami:

Art. 4. o płaceniu podatków ulegnie odpowiedniej zmianie tak, aby Bank czeski nie mógł mieć większych praw aniżeli by miał Bank polski, mający siedzibę w Polsce.

Art. 7. o zgodzeniu się z góry na wszelkie zmiany statutu należy wykluczyć w tem znaczeniu, że takie zmiany nie mogą mieć wpływu na prawa i obowiązki Gminy wynikające ze skryptu dłużnego i niniejszego układu.

d) Właściwym sądem do rozstrzygnięcia sporów będzie sąd w Krakowie.

Miejscem płatności sumy dłużnej i procentów jest Kraków, jednak koszta przekazywania dotyczących kwot do Pragi ponosi Gmina.

e) Przez układ niniejszy nie zrzuca się Gmina stosowania przepisu § 43 L. 3 Rozporządzenia Prezydenta z dnia 14. maja 1924 r. o przerachowaniu zobowiązań, t. j. Gminie miasta wolno będzie płacić w granicach tego przepisu w koronach czeskich, gdyby to się okazało dla niej korzystniejsze.

2) Do podpisania odnośnego dokumentu układu upoważnia się Pana Prezydenta miasta względnie jego zastępcę oraz PP. Radców m. Dra Marjana Langa i Zygmunta Siemka, a w razie przeszkody któregośkolwiek z nich PP. Radców m. Dra Adama Müllera i Dra Franciszka Mussila. (L. 8835/26 prez.).

II. Zapis dzieł sztuki p. Celiny Kowarskiej dla Muzeum Narodowego w Krakowie.

Imieniem Sekcji IV. i II., Prezydent m. inż. Rolle wnosi:

Rada m. uchwali:

1) Przyjmuje się na własność Muzeum Narodowego w Krakowie darowiznę p. Celiny Kowarskiej, składającą się z dzieł sztuki, obrazów i papierów wartościowych, wyszczególnionych w jej liście z daty Cannes,

20. XI. 1926 r. wartości szacunkowej 29.200 fr. szw. z wartością papierów obliczoną na 930 zł. i wyraża się p. Celinie Kowarskiej podziękowanie za ten hojny dar.

2) Przyjmuje się do wiadomości zrzeczenie się dożywocia odnośnie do dzieł sztuki ofiarowanych Muzeum Narodowemu przez śp. jej męża Ottona Kowarskiego wartości szacunkowej 26.495 fr. szw. i wyraża się wdzięczność za troskliwą opiekę nad tym zbiorem.

3) Przyznaje się p. Celinie Kowarskiej honorową rentę dożywotnią w wysokości 150 zł. w złocie miesięcznie, od 1. listopada 1926 r. począwszy, płatną kwartalnie z góry.

4) Na pokrycie wydatku połączonego z przyznaniem renty wstawić do budżetu 1927/28 w Dz. VII. pod osobną pozycją na »honorową rentę dożywotnią dla Celinie Kowarskiej — za hojny zapis dzieł sztuki na rzecz Muzeum Narodowego — 3.730 zł.«.

Uchwalono.

III. Sprawa likwidacji finansowego udziału gm. m. Krakowa w budowie kolei Kocmyrzów-Pińczów.

Imieniem Sekcji II. radca miejski Dr. Krzetuski wnosi:

Rada m. uchwali:

Odnośnie do propozycji Wydziału powiatowego w Pińczowie z dnia 5. stycznia 1927 r. L. 86/30 zgodzić się na zlikwidowanie udziału finansowego Gminy w budowie kolei wąskotorowej z Pińczowa do Kocmyrzowa (odcinek od Posądy do Kazimierzy Wielkiej) opartego na uchwale Tymczasowego Zarządu miasta z dnia 18. marca 1925 r., a to pod następującymi warunkami:

1) Powiat pińczowski (Związek komunalny pińczowski) wypłaci Gminie m. Krakowa całą sumę wypłaconą przez nią z powyższego tytułu z przynależnościami, oraz zwróci weksle Gminy do 20 dni od daty uchwały Rady miejskiej.

2) Oprócz tego Powiat pińczowski (Związek komunalny pińczowski) zapłaci Gminie m. Krakowa odsetki po 8% (ośm od sta) w stosunku rocznym od wspomnianej sumy, licząc od dnia zapłacenia przez Gminę poszczególnych kwot do dnia rzeczywistego otrzymania przez nią sumy w punkcie 1. wymienionej.

3) Stratę na kursie złotego obiegowego w stosunku do złotego w złocie w poszczególnych terminach dokonywanych przez Gminę zapłat wynagrodzi Powiat pińczowski (Związek komunalny pińczowski) w ten sposób, że odnośną różnicę przeliczoną na złote w złocie wypłaci Gminie m. Krakowa bez żadnych odsetek najpóźniej do dnia 31. grudnia 1928 r. w akcjach spółki, która będzie założona dla powyższej kolei, względnie w gotówce, gdyby taka spółka nie została założona do końca 1928 (dwudziestego ósmego) roku lub gdyby z jakiegokolwiek powodu nie można było tych akcji otrzymać.

Przy wypłacie straty tej akcjami, obliczenie nastąpić ma w ten sposób, że należność gminy, przeliczona na złote obiegowe, będzie zapłacona akcjami opiewającymi na te samą ilość złotych wartości imiennej (nominalnej), tych akcji.

4) Gmina m. Krakowa zastrzega sobie:

Udział w zyskach przedsiębiorstwa kolei Kocmyrzów - Pińczów w stosunku do akcji otrzymać się ma-

jących, począwszy od 1. stycznia 1927 r. i poczyni starania, aby Sejmik pińczowski przyznał jedno miejsce w przyszłej Radzie nadzorczej powyższego przedsiębiorstwa.

5) W razie nieuiszczenia wspomnianej różnicy do 1. kwietnia 1929 (dwudziestego dziewiątego) roku należeć się będą Gminie m. Krakowa ustawowe odsetki zwłoki od tego terminu do dnia rzeczywistej zapłaty.

6) Po zapłaceniu kwot podanych pod 1. i 2. i wydaniu Gminie weksli, oraz po doręczeniu Gminie aktu zobowiązania, wynikającego z punktu pod 3., 4. i 5., uznać sprawę udziału finansowego Gminy w budowie kolei wąskotorowej z Pińczowa do Kocmyrzowa za ukończoną.

(L. Mgtu 201/27 I.).

Uchwalono.

Przewodniczący konstatuje brak kompletu i zamyka posiedzenie o godzinie 9 1/2 w nocy.

Sprawozdania z posiedzeń Sekcji i Komisji Rady miejskiej.

Dnia 9 lutego br. odbyło się pod przewodnictwem wiceprezydenta m. Ostrowskiego posiedzenie **Komisji przemysłowej Rady miasta**, na której zaopiniowano szereg podań o koncesje na drukarnię, przemysł techniczno - dentystyczny, wypożyczalnię książek, instalacje elektryczne, dorożki samochodowe, przemysły gospodnie i inne.

Nadto uchwalono wnioski w sprawie uzupełnienia i nieznacznego podwyższenia taryfy kominiarskiej.

Dnia 10 lutego br. odbyło się pod przewodnictwem wiceprezydenta Ostrowskiego posiedzenie **Komisji miejskiego Muzeum przemysłowego**. Na porządku dziennym między innymi było sprawozdanie Dyrektora Muzeum za rok szkolny 1925/26, oraz projekt budżetu Muzeum przemysłowego na rok 1927/28. Projektowany budżet Muzeum po stronie przychodów i rozchodów wraz z wydatkami nadzwyczajnymi zamyka się kwotą zł. 303.630.

Pozatem Komisja Muzeum przyjęła do wiadomości przedłożony przez Dyрекcję Muzeum program pracy Instytucji na rok bieżący, który między innymi obejmuje szereg kursów zawodowych, wystaw, wydawnictw, oraz uruchomienie pracowni psychotechnicznej.

Pod przewodnictwem Rady m. inż. Turskiego, a w obecności całego Prezydium miasta odbyło się dnia 16 lutego br. wspólne posiedzenie **Sekcji ekonomicznej, policyjno-budowlanej i prawniczej Rady miejskiej**.

Na wstępie, po rozpatrzeniu przedłożonych przez Magistrat ofert na wykonanie w dwóch nowych miejskich domach czynszowych przy ul. Robotniczej w Dz. XXII. instalacji wodociągowej, gazowej i elektrycznej, zatwierdziła Sekcja ekonomiczna w myśl wniosków Magistratu — oferty na instalacje wodociągowe i gazowe, rozstrzygnięcie zaś co do ofert na roboty elektryczne — odroczyła Sekcja aż do przeprowadzenia przez Magistrat uzupełniających dochodzeń.

Następnie przystąpiły wymienione Sekcje do wstęp-

nych obrad nad przedłożonym przez Magistrat projektem nowych przepisów drogowych dla miasta Krakowa.

Dla tej pilnej, aktualnej dla naszego miasta sprawy — wybrały sekcje na wniosek Prezydium miasta ścisły komitet z 6 radców m. złożony, który projekt ten gruntownie i wszechstronnie rozpatrzy i przedłoży go następnie z odpowiednimi wnioskami Sekcjom tym do zatwierdzenia.

Na posiedzeniu Komisji drogowo-kanalowej i gruntowej Rady m. w dniu 17 lutego br. pod przewodnictwem wiceprezydenta m. inż. Józefa Sarego uchwalono po dłuższej dyskusji wnioski Magistratu odnoszące się do rozpoczęcia budowy kolektorów zachodnich, celem skanalizowania dzielnic XIV., XV., XVI. i XVII. według planów Budownictwa. Trasa tych kolektorów przechodzić będzie: gałęzi wschodniej przez tor powycięgowy, ul. Miechowską, Czarnowiejską, Misjonarską, Chocimską, Juljusza Lea, Nowowiejską, Raclawicką, Mazowiecką, aż do koszar im. Stefana Czarnieckiego, zaś gałęzi zachodniej ul. Misjonarską, Juljusza Lea, przez grunta Popielów, ul. Kazimierza Wielkiego, przez ogród koszar im. Kazimierza Wielkiego, ul. Bronowicką, Bartosza Głowackiego aż do Koszar im. Brygadiera Aksamitowskiego razem ogólnej długości 4279 mb.

Budowa powyższych kolektorów ma na celu przede wszystkim zwalczanie obecnie panującego bezrobocia, z drugiej jednak strony ułatwi asanizację i odwodnienie obiektów wojskowych położonych w Łobzowie i Krowdrzy i zamieni dzisiaj podmokłe i z wysokiem zwierciadłem wód gruntowych grunta w dzielnicach zachodnich — na grunta budowlane.

Następnie uchwalono: uporządkowanie toru jezdnego i chodnika w ul. Gołębiej, budowę chodnika na pl. Wolnica na przestrzeni od ul. Bonifratskiej do ul. Krakowskiej, uporządkowanie ulicy Żytniej, Czerwonej i Sadowej Dz. XVIII., ukończenie uporządkowania ul. Wypiańskiego, dalszy ciąg budowy kanału w ul. na Salwator. Przyjęto do zatwierdzającej wiadomości uporządkowanie i rozliczenie kosztów ulicy: Strzeleckiej, św. Sebastjana, Garncarskiej, Rampy Zwierzynieckiej, kosztów połączenia kanalizacji domowej z kanałem miejskim. Uchwalono również wnioski w sprawie zniesienia kanałów podwórzowych w blokach budowlanych położonych między ul. Bracką a Franciszkańską — plantami a Jagiellońską — św. Anny a Rynkiem. Zatwierdzono warunki szczegółowe dla przedsiębiorstw przy budowie kanałów. Przyjęto do zatwierdzającej wiadomości sprawozdanie inż. budow. m. B. Jana Fischera z I. państwowego zjazdu melioracyjnego w Warszawie w dniu 23, 28 i 29 września 1926 r.

W końcu rozstrzygnięto wniosek Magtu w sprawie sprzedanych parceli na gruntach pofortecznych.

Dnia 22 lutego br. odbyło się posiedzenie **Komisji sanitarnej miasta Krakowa** pod przewodnictwem wiceprezydenta miasta Dra L. Schneidra. Po sprawozdaniu Naczelnego lekarza miejskiego Dra Owińskiego o przebiegu szkarlatyny w mieście, stwierdzającego znaczne i stałe zmniejszanie się wypadków zachorowań, przedstawił Naczelnny lekarz m. weterynaryjny L. Röhrenscheff sprawę włośnicy (trychinozy) w związku z wypadkiem zakażenia jednej rodziny trychiną wskutek spożycia mięsa wieprzowego, pochodzącego z tajnego uboju, oraz zarządzeń Magistratu wydanych celem zapobieżenia ewentualnym dalszym wypadkom. Komisja po dyskusji w której brali udział prof. Uniw. Jagiell. Dr. Latkowski, Bujwid, Gądzikiewicz i Gieszczykiewicz, wyraziła pełne uznanie i aprobować w całości zarządzenia Magistratu, uchwalając rezolucję wzywającą Rząd do jednostajnego uregulowania sprawy badania mięsa na trychinę oraz ujednostajnienia postępowania przy wydawaniu paszportów bydłych według wzoru obowiązującego w Małopolsce na obszarze całego Państwa.

W dniu 28 lutego br. odbyło się posiedzenie **połączonych Sekcji IV., V. i VI. Rady miasta.**

Połączone Sekcje wybrały jako Delegatów Sekcji do Komisji budżetowej Rady miasta Rm. Ks. Kasprzyka i Dra Rafała Landaua, na posiedzeniu zaś Sekcji V. i VI. załatwiono szereg spraw przyjęć do Gminy.

Pod przewodnictwem Rady m. Inż. Turskiego odbyło się dnia 28 lutego br. posiedzenie **Sekcji I. i VII. (ekonomicznej i policyjno-budowlanej) Rady miejskiej.**

Na wstępie dokonały Sekcje wyboru 4-ch delegatów ze swego grona do komisji budżetowej.

Po uchwaleniu wniosków Magistratu w sprawie regulacji ulic: Ciemnej i Skawińskiej w Dz. VIII, ul. Miechowskiej w Dz. XIV. — XV. i Aleji Królewskiej w Dz. XVIII., rozpatrywały Sekcje sprawę rozszerzenia cmentarza podgórskiego i w związku z tem regulację gruntów pod Kopcem Krakusa. Sekcje postanowiły przedstawić Radzie miejskiej szczegółowe wnioski w tej sprawie.

W dalszym ciągu załatwiły Sekcje sprawę nabycia gruntu z fundamentami pod budynek przy ul. Skwerowej z tem, że Prezydium miasta przystąpi zaraz po zatwierdzeniu uchwał Sekcji przez Radę miejską — do wybudowania na istniejących fundamentach domu mieszkalnego czynszowego, w którym nadto na parterze znajdują pomieszczenie: Dębnicki urząd pocztowy i m. Komisarjat Obwodu IV. dla Dz. X. i XI.

W końcu załatwiły Sekcje dwie drobne sprawy nabycia wzgl. pozbycia skrawków gruntu.